

Handlings- og økonomiplan 2024-2027

Sola 26.oktober 2023
Kommunedirektørens forslag

Foto: Flemming Stene

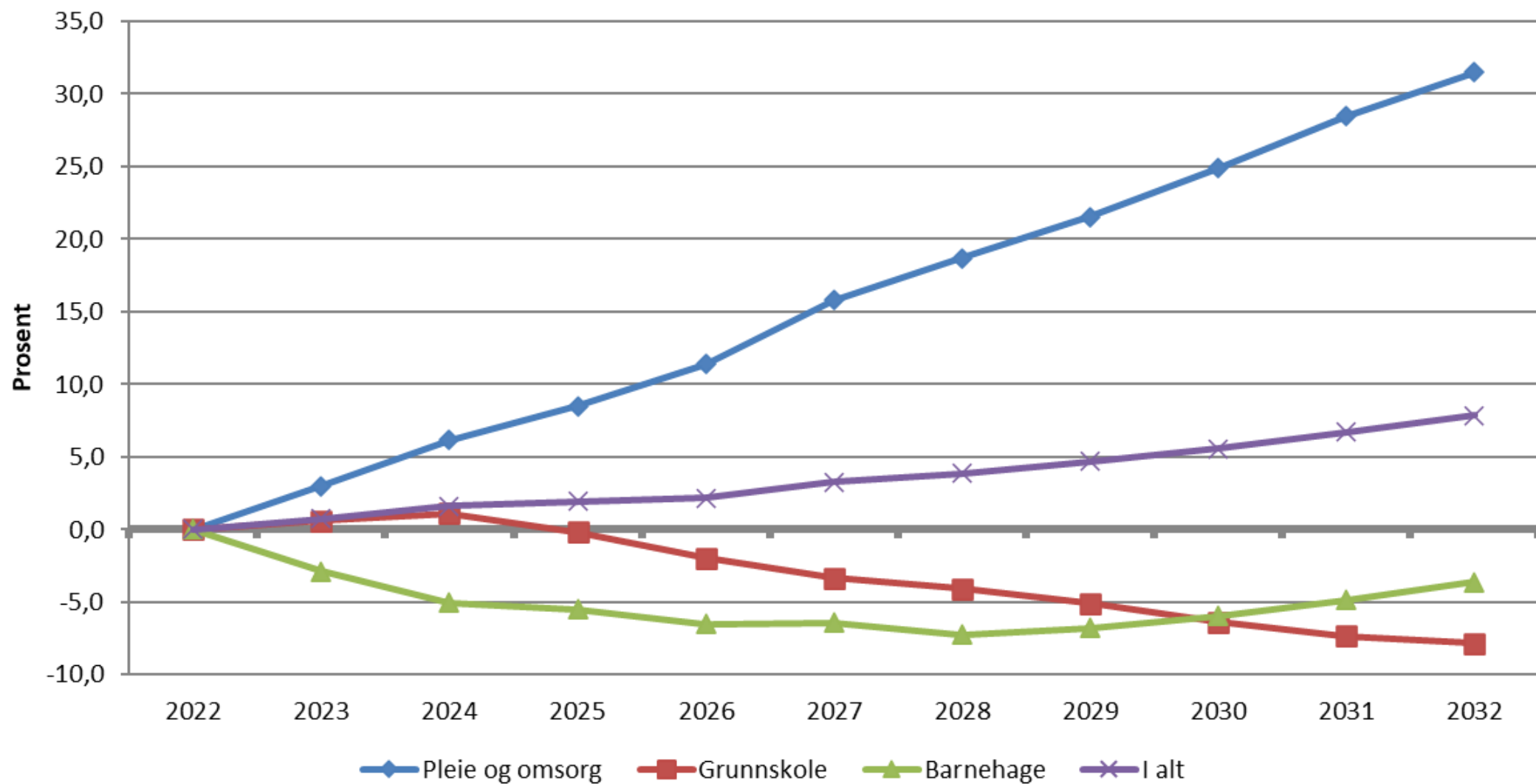

De store utfordringene

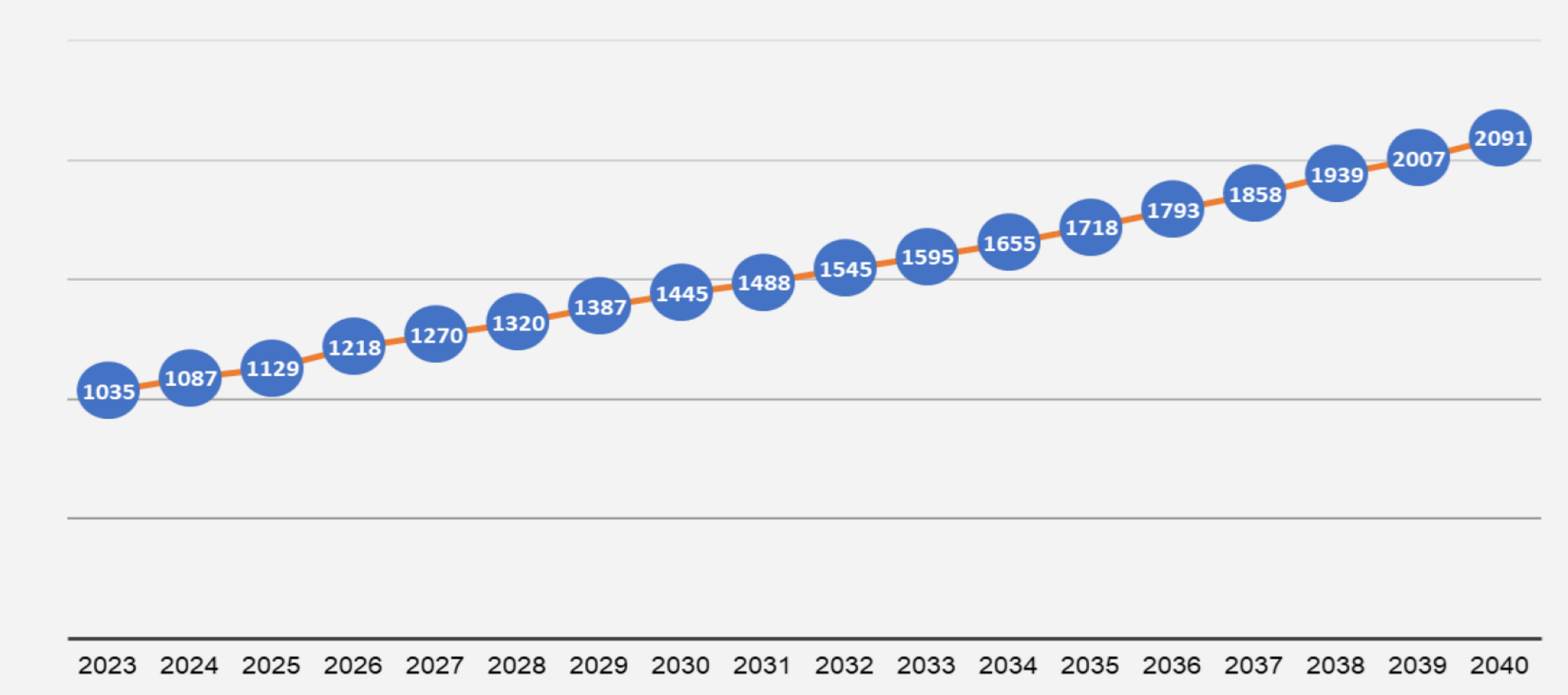
- demografi
- utenforskap
- klima og miljø
- høg lønns- og prisvekst (dyrtid)

Endret utgiftsbehov demografi - kommunen - 2022 - 2032

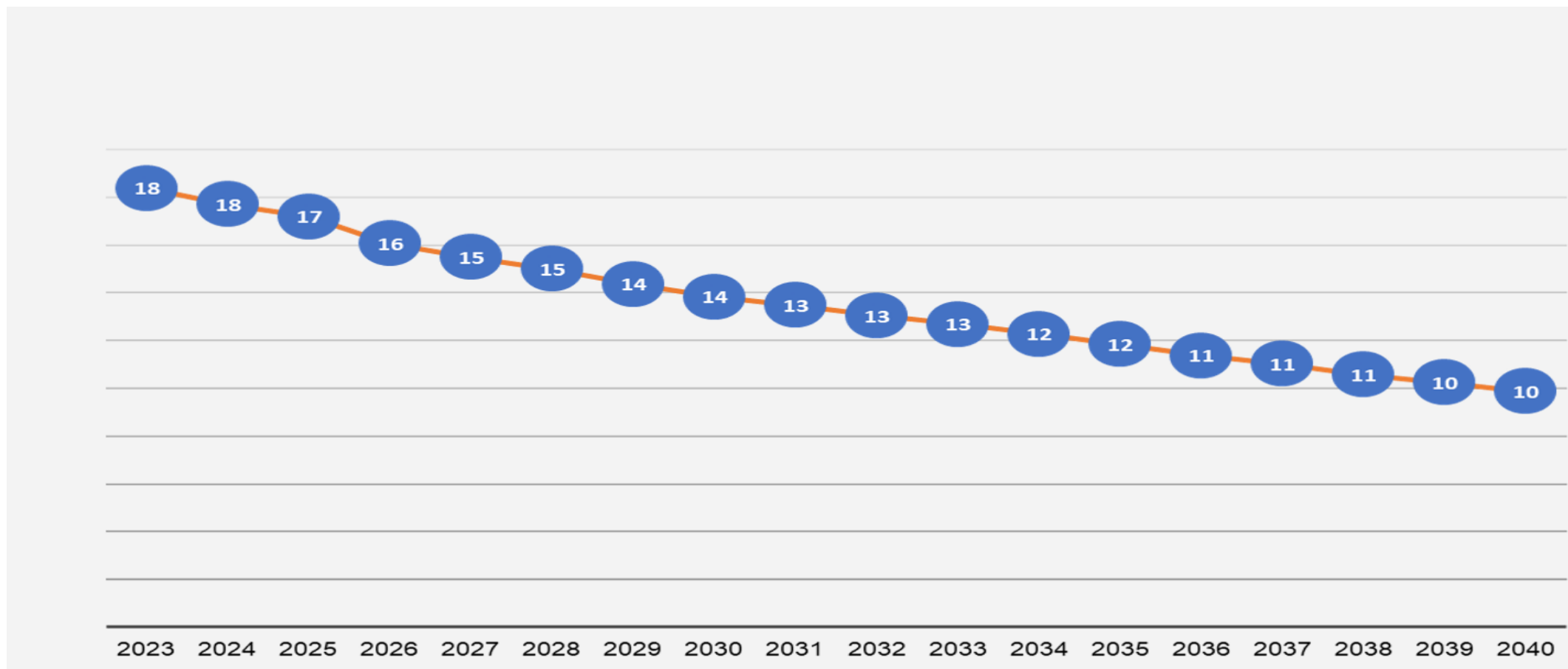
(målt ved inngangen til det enkelte år)

Befolkningsframskriving i gruppe 80 år+

Antall yrkesaktiv alder (16-67 år) per person over 80 år

Utdrag fra PWC rapport og ressursanalyse i levekår

Allerede i 2030 vil bærekraften i kommunens eldreomsorg bli satt på prøve...

Hvis eldreomsorgen i Sola kommune drives likt som i dag vil man allerede i 2030 ha behov for ytterligere **80 plasser i sykehjem**. De årlige kostnadene til eldreomsorgen vil øke med **101 millioner** og man vil måtte tilføre **130 årsverk** utover de man har i dag - i tillegg til de som må erstattes på grunn av avgang.

Og i 2040 vil man utover det man har i dag måtte tilføre

204

Heldøgns plasser

367

Brukere i
hjemmetjenesten

234

Millioner i årlige
driftskostnader

295

Årsverk utover
de man har i dag

Levekår hovedprioritering - Bærekraft

Innbyggernes egen innsats

- Gi råd og veiledning slik at hver enkelt kan ta større ansvar for å planlegge egen alderdom

Tidlig innsats for bedre helse

- Satsning på forebygging og tidlig innsats

Organisering, oppgavefordeling og pasientflyt

- Tillitsreformen i hele organisasjonen
- TØRN-strategien fortsetter
- Bedre oppgavefordeling mellom yrkesgrupper
- Pasienter i kø er skadelig for pasientene og det er sløsing med ressurser

Ny teknologi og samarbeid med næringslivet?

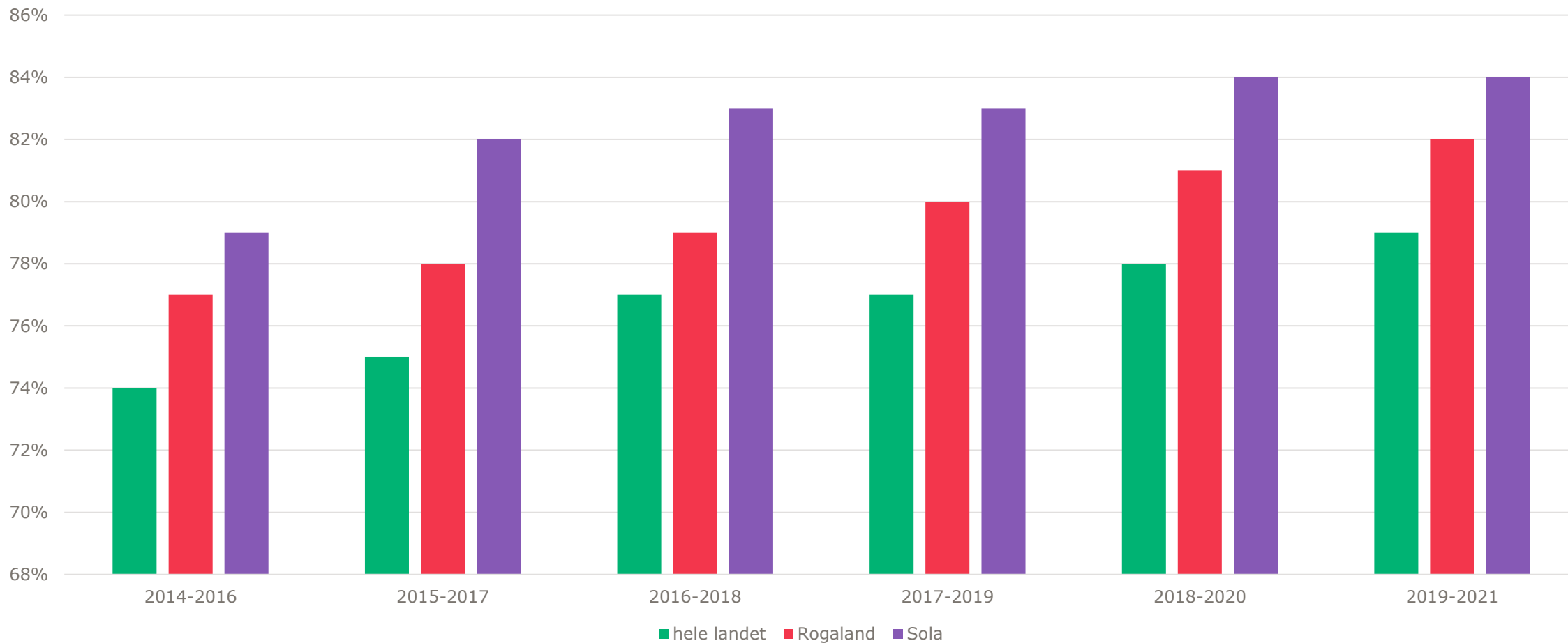

- Velferdsteknologi
- Digitalisering for effektivisering og forenkling av arbeidsprosesser

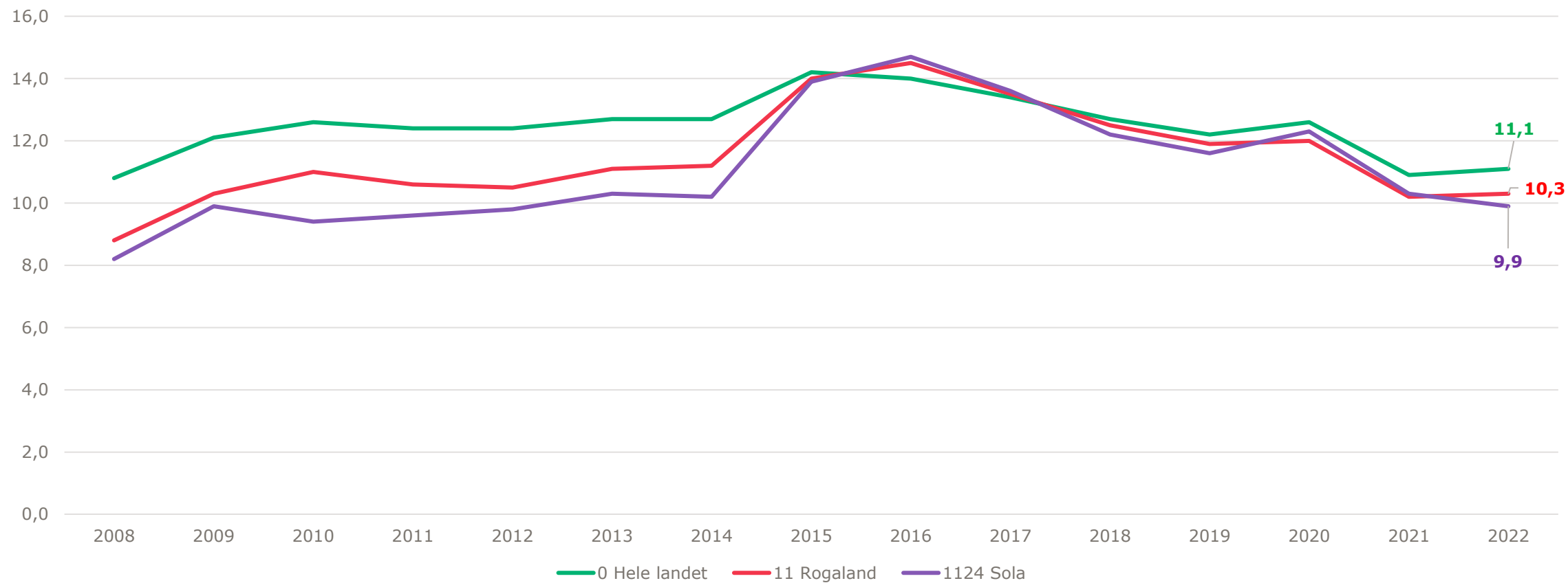
Samarbeid med innbyggere, pårørende og frivillige

- Støtte pårørendes helse og livssituasjon

Gjennomføring av videregående opplæring

Unge 15 - 29 år utenfor arbeid og utdanning

Ekstremvær

- Den «nye normalen»
- Sola kommune i topp i fersk klimakartlegging
- Vi fortsetter det gode arbeidet og forbereder oss på villere og våtere vær
- Vi setter av totalt 1,8 mill til å utarbeide en temaplan for overvann, nedbørsfelt, flomveier, havnivåstigning og kapasitetsberegning på kommunalt ledningsnett

Vi rigger oss for framtiden

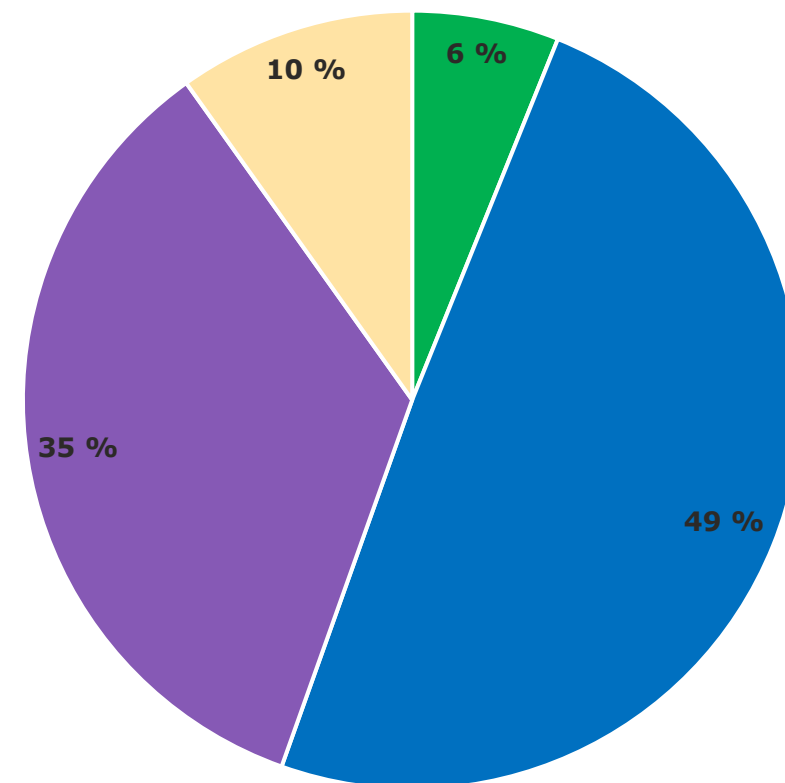
- offensiv handlings- og økonomiplan
- omstilling er helt nødvendig
- stor etterspørsel etter tjenester
- ambisiøst investeringsnivå
- stramt og nøktern økonomi
 - skole og levekår prioritert
- høg lønns- og prisvekst (dyrtid)

Hovedtall Driftsbudsjett 2024

Netto økning i tjenesteområdene er på 151,4 millioner kroner eksklusiv lønnsvekst

- I tillegg avsatt 9 millioner i 2024 og 2025 til økonomiske konsekvenser av demografi

Utgiftstype	2024
➤ Prisvekst i 2024	31 550
➤ Reduksjon i strømpris	-13 000
➤ Statlig bestemmelse	9 200
➤ Ukraina-krisen	31 300
Sum	59 050

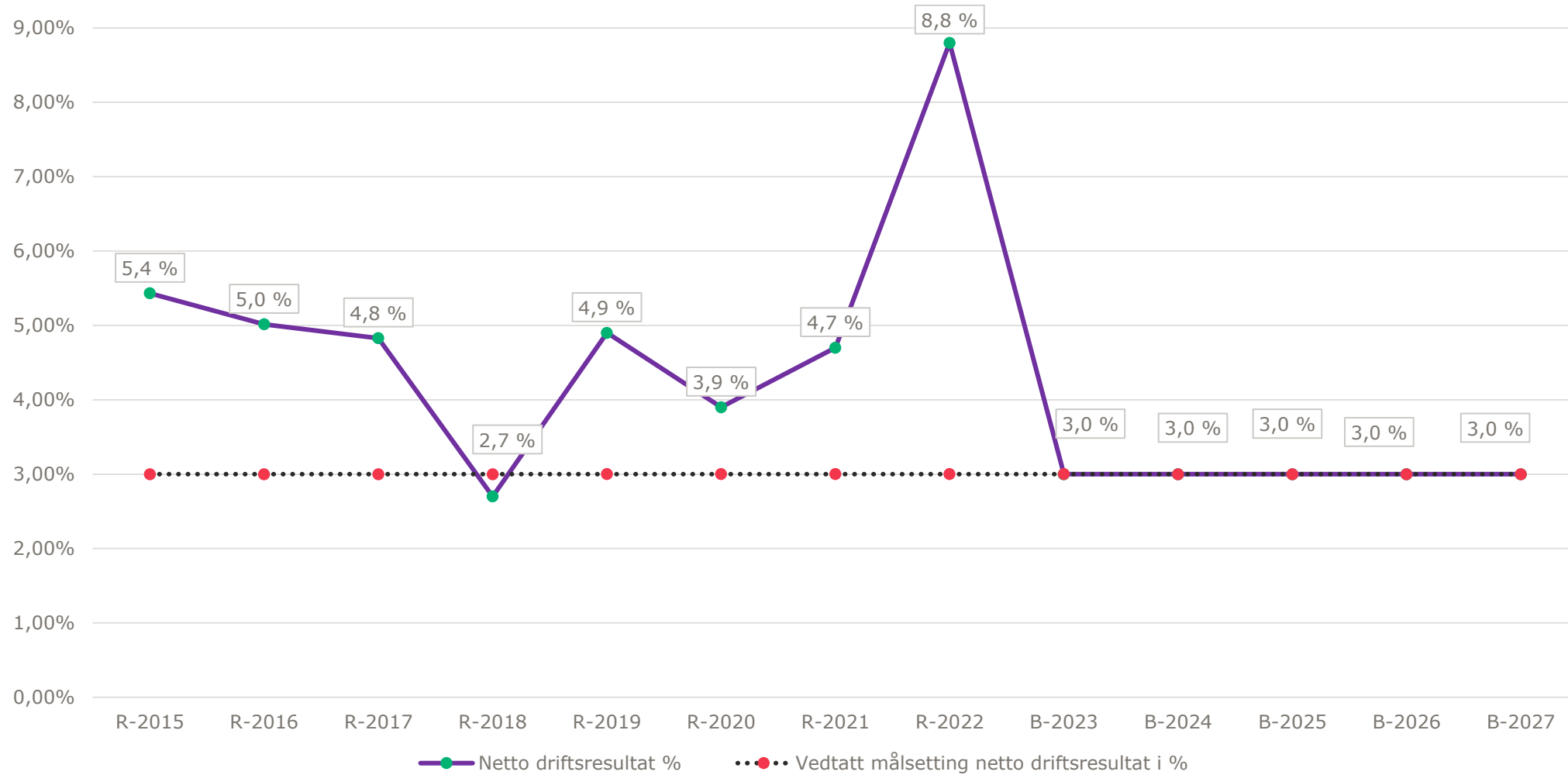

■ Kommunedirektør med sentrale staber ■ Oppvekst og kultur
■ Levekår ■ Samfunnsutvikling

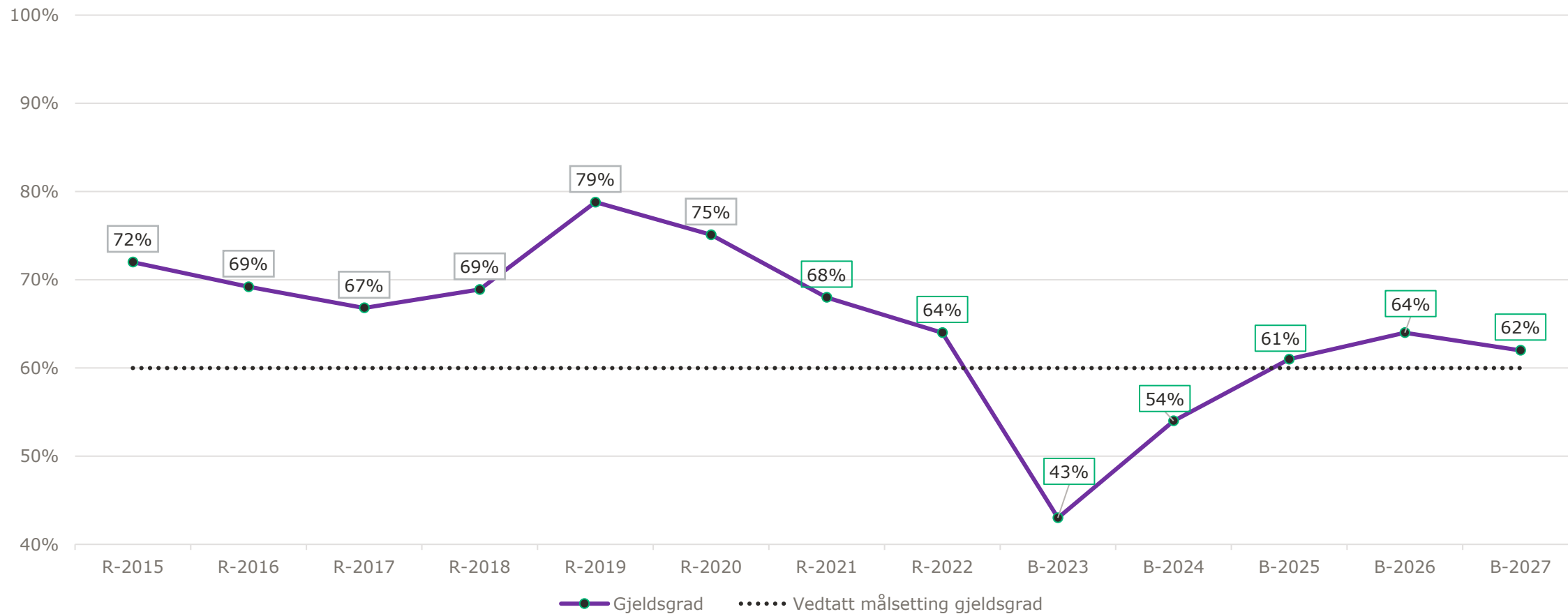
Økonomiske måltall

Netto driftsresultat

Gjeldsgrad

Økonomiske rammebetingelser

Økonomisk status for kommunen per 2 tertial 2023

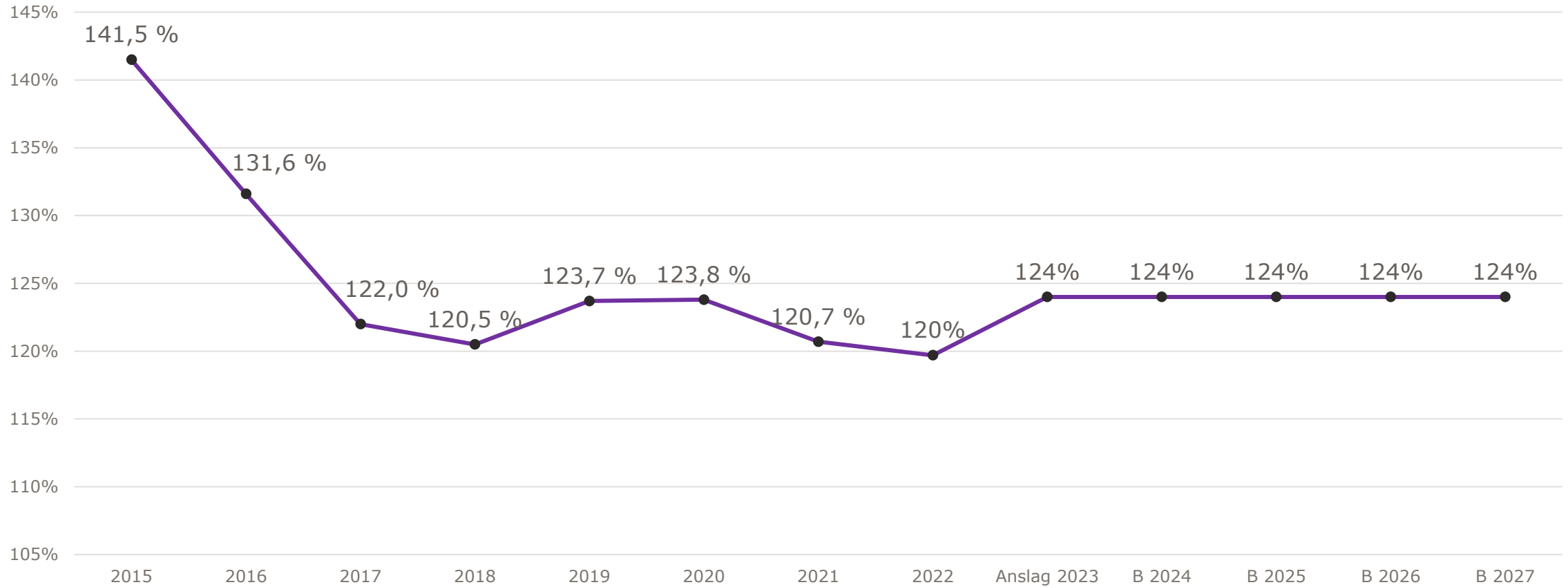
- Merkbart økning i utgiftene per tjenesteområde som følge av nye behov
 - Ordinær drift styrkes med 31 millioner kroner
 - Utgiftene knyttet til Ukraina, 16 millioner kr som finansieres fra integreringstilskuddet.
- Tilsvarende trend i nabokommuner – stor volumvekst og krevende rekrutteringssituasjon.
- Skatteinntektene har vokst veldig mye i år og vi har finansiert økte behov.
- Utvikling i behovsvekst er likevel bekymringsfull.
- Det er rimelig å anta at veksten i skatteinntektene vil stoppe opp.
- Det varsles om endringer i inntektssystemet som vil være gjeldene fra og med 2025.

Forutsetninger driftsbudsjett 2024

- netto driftsresultat 3 % i 2024
- statsbudsjettet 2024
- lønnsvekst kompenseres
- delvis priskompensasjon
- stor økning i VAR-gebyrer
- hovedprioriteringer: skole og levekår
- ingen avdrag utover minimum

Skatt i prosent av landsgjennomsnittet

Utbytte fra Lyse, gebyrene og egenbetaling

Overføring fra Lyse	2024	2025	2026	2027
Total utbytte	745 mill.	780 mill.	815 mill.	855 mill
Sola sin andel 8,741%	65,1 mill.	68,2 mill.	71,2 mill.	74,7 mill.

- De fleste egenbetalinger i tråd med kommunal deflater (4,3 prosent i 2024).
- Barnehagepriser – Reduseres til 2000 kroner per måned fra 1. august 2024.
- 12 timer gratis SFO for 1. og 2. klassinger.
- Stor økning i VAR-gebyrene:
 - Vann økes med 47,5 prosent, avløp med 28,5 prosent og renovasjon med 17,4 prosent, mens slam reduseres med 30 prosent.

Eksempel for en familie

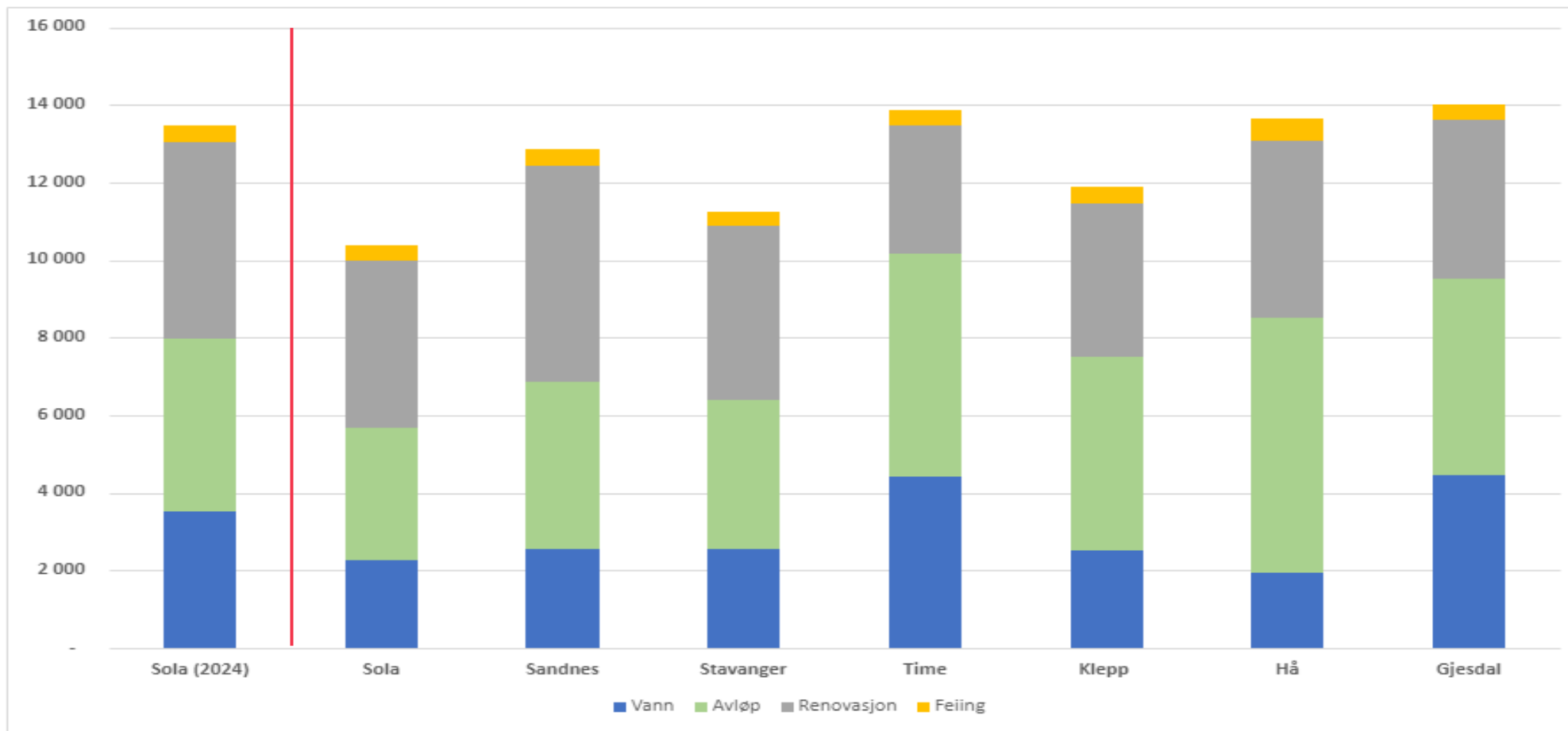
 Eksempel for en familie	2023	2024	Endring
 Et barn i barnehage, full plass*	33 000	28 000	-5 000
 Et barn i SFO andre trinn, full plass*	26 737	17 215	-9 522
 Et barn i kulturskolen**	3 988	4 160	172
 Årsgebyr, vann, avløp og feiing ***	10 397	13 469	3 072
Sum	74 122	62 844	-11 278

* Barnehage og SFO: pris for 100 % plass uten moderasjonsordninger og matpenger

** Kulturskole: pris for helt år i solo- / individuellundervisning uten søskenmoderasjon

*** Hus på 120 kvm

VAR-gebyrer Sola 2024 vs Sola og nabokommuner i 2023

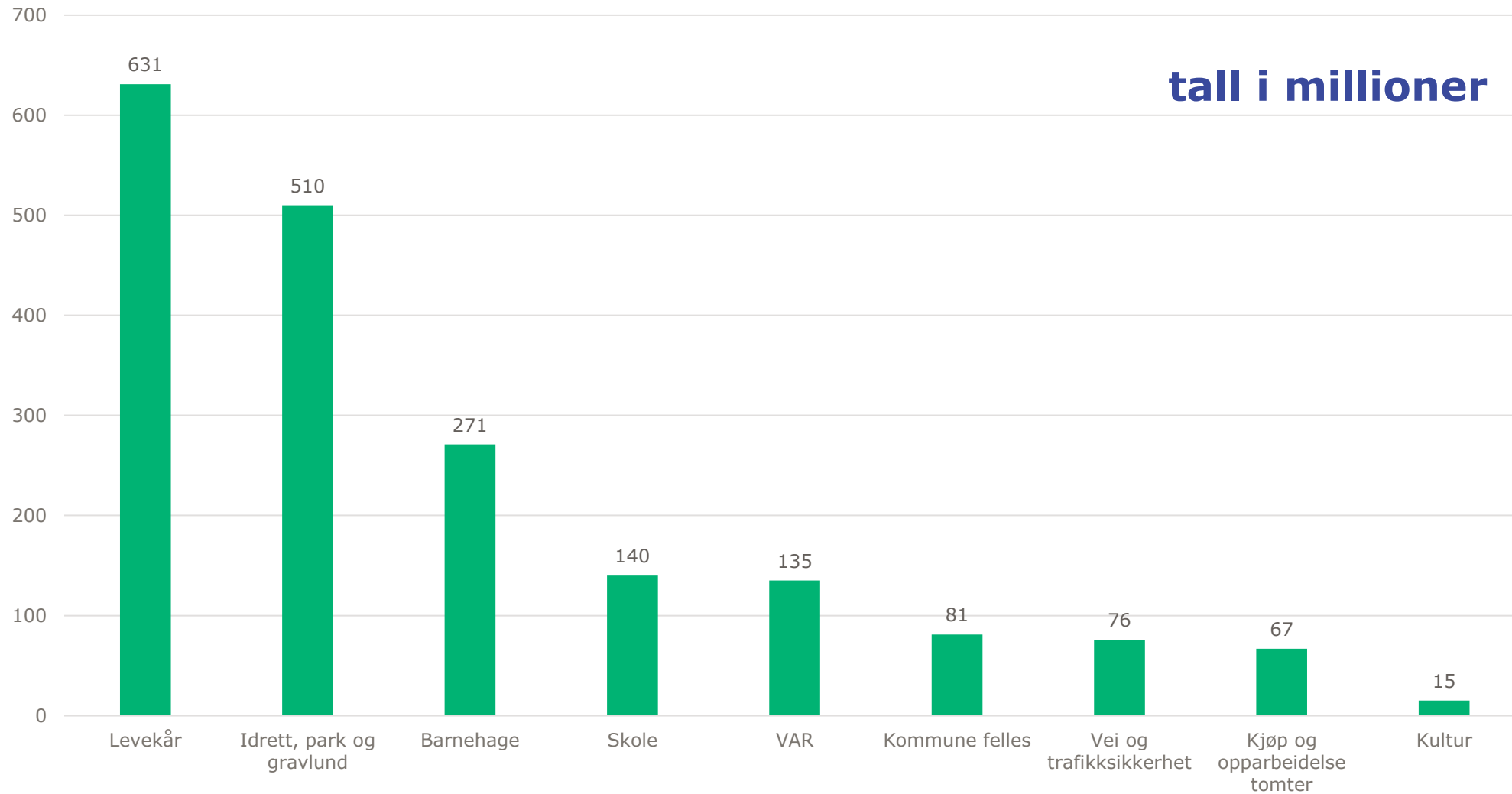
Investeringsbudsjett 2024-2027

Investeringer for 1,93 milliarder kroner i planperioden

- viderefører vedtatt HØP 23-26
- stor overføring fra bud 23 til bud 24
- endret framdrift:
 - Jåsund skole utsatt i tre år
 - Myklebust barnehage forskjøvet ett år fram i tid
 - Kultursenter i Tananger forskjøvet til neste planperioden
- nye behov og oppdaterte anslag

Investeringer per hovedformål 2024-2027

Driftsbudsjett 2024-2027

Strategisk ledelse og organisasjonsutvikling

Hovedsatsing for perioden:

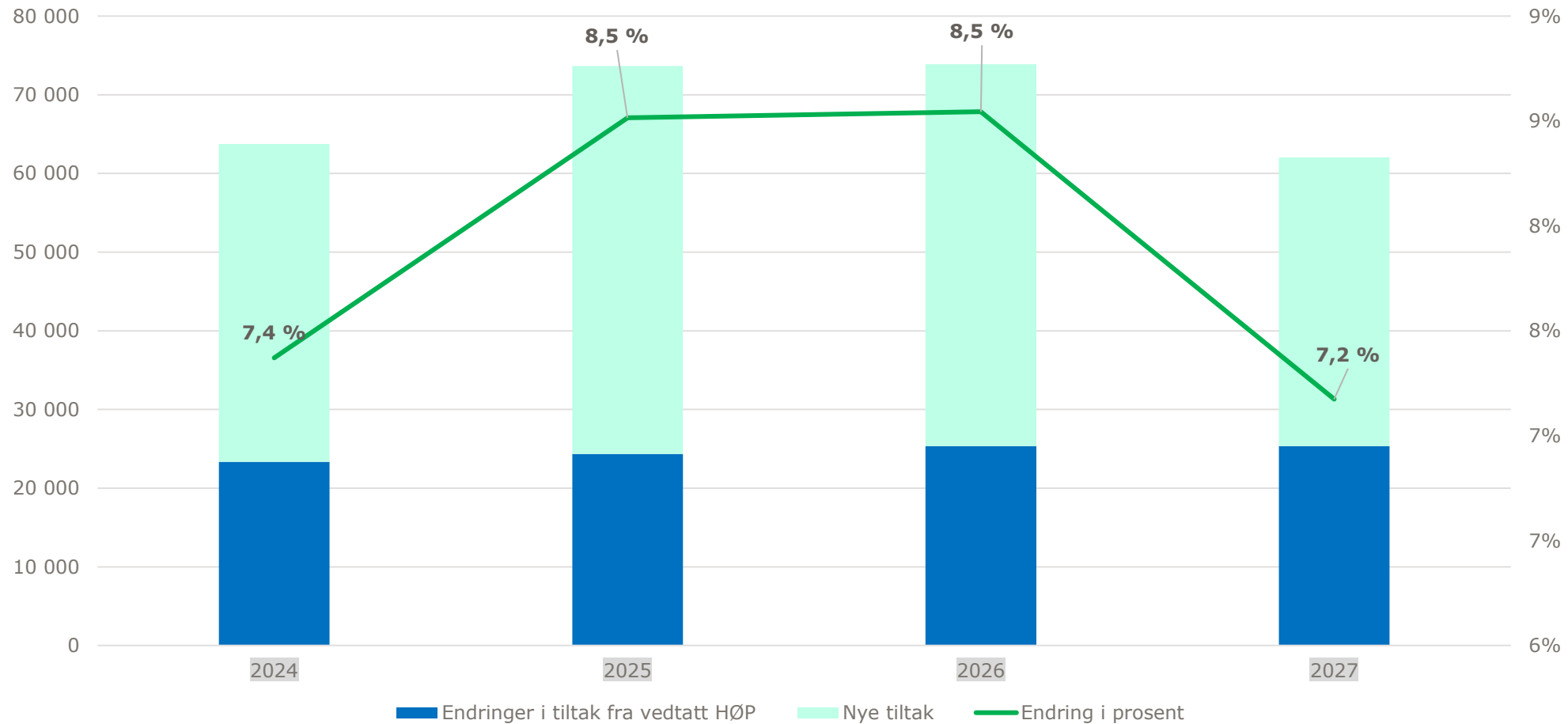
- **Lederutviklingsprogram** 2023- 2024.
- Styrke ledelse gjennom å tydeliggjøre **oppgaver, rolle og ansvar.**
- Økt arbeid med digitalisering, med ambisjon om å bli mer **datadrevne.**
- Styrke arbeidet med **nærvær og heltid.**
- Helhetlig og langsiktig tilnærming til **omstilling og organisasjonsutvikling.**
- Rekruttere og beholde **kompetanse.**

Prioriteringer og satsinger for oppvekst og kultur

- skole - tildelingsmodell
- elevtallsvekst
- driftstilskudd private barnehager
- 12 timer gratis SFO for 2. klassinger
- redusert foreldrebetaling barnehage
- økning i barnetall kommunale barnehager
- gevinster av endringer i barnehagestruktur
- psykisk helsehjelp barn og unge

Endringer i driftsramme for oppvekst og kultur

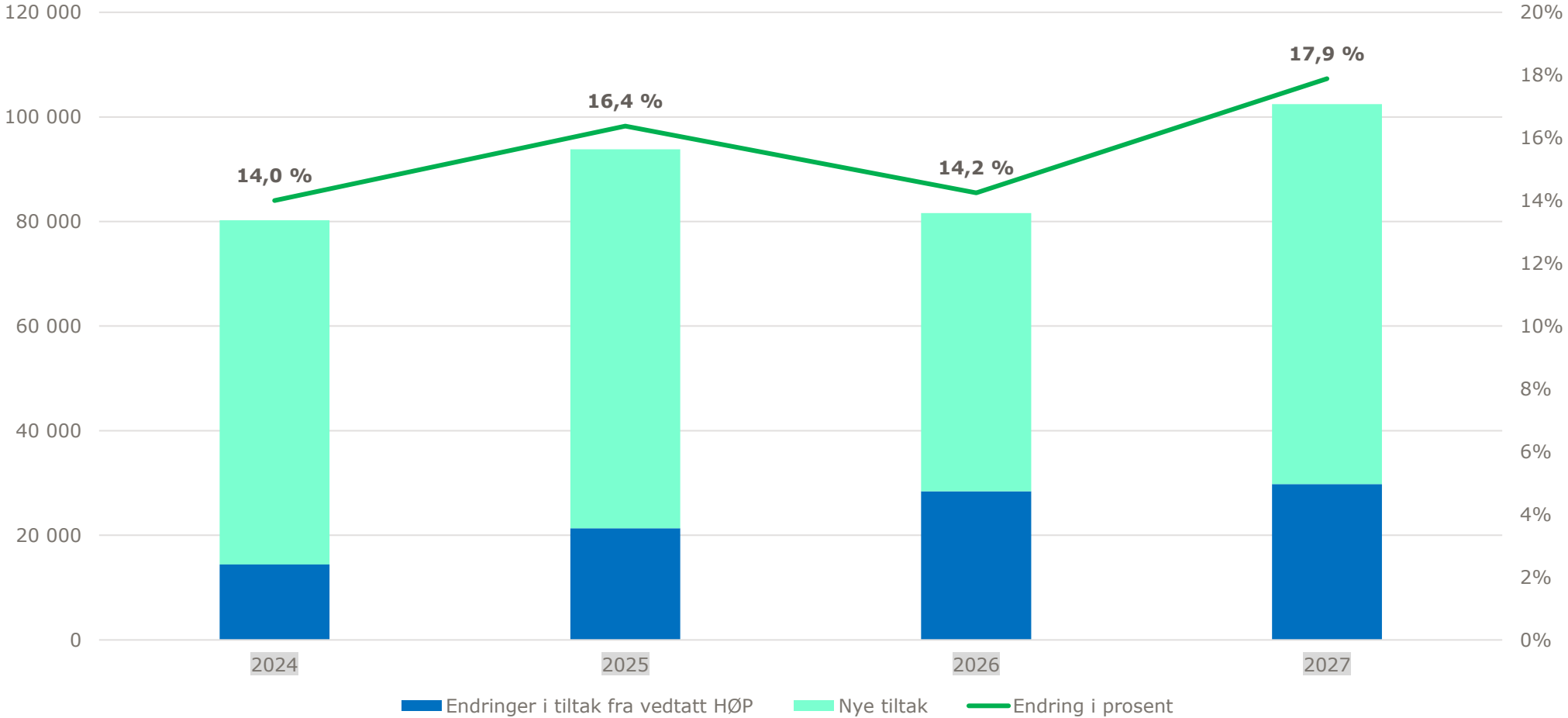

Prioriteringer og satsinger for levekår

- legetjenesten
- sykehjem
 - fagsykepleier
 - aktivitør
 - sykehjemoverlege
- økte ressurser til hjemmetjenester
- økte saksbehandlingskapasiteter på TKK inkl kreftkoordinator
- økt behov BPA
- økte ressurser på NAV
- styrking av psykisk helsearbeid og rus
- finansiering av miljøtjenesten iht. finansieringsmodell

Endringer i driftsramme for levekår

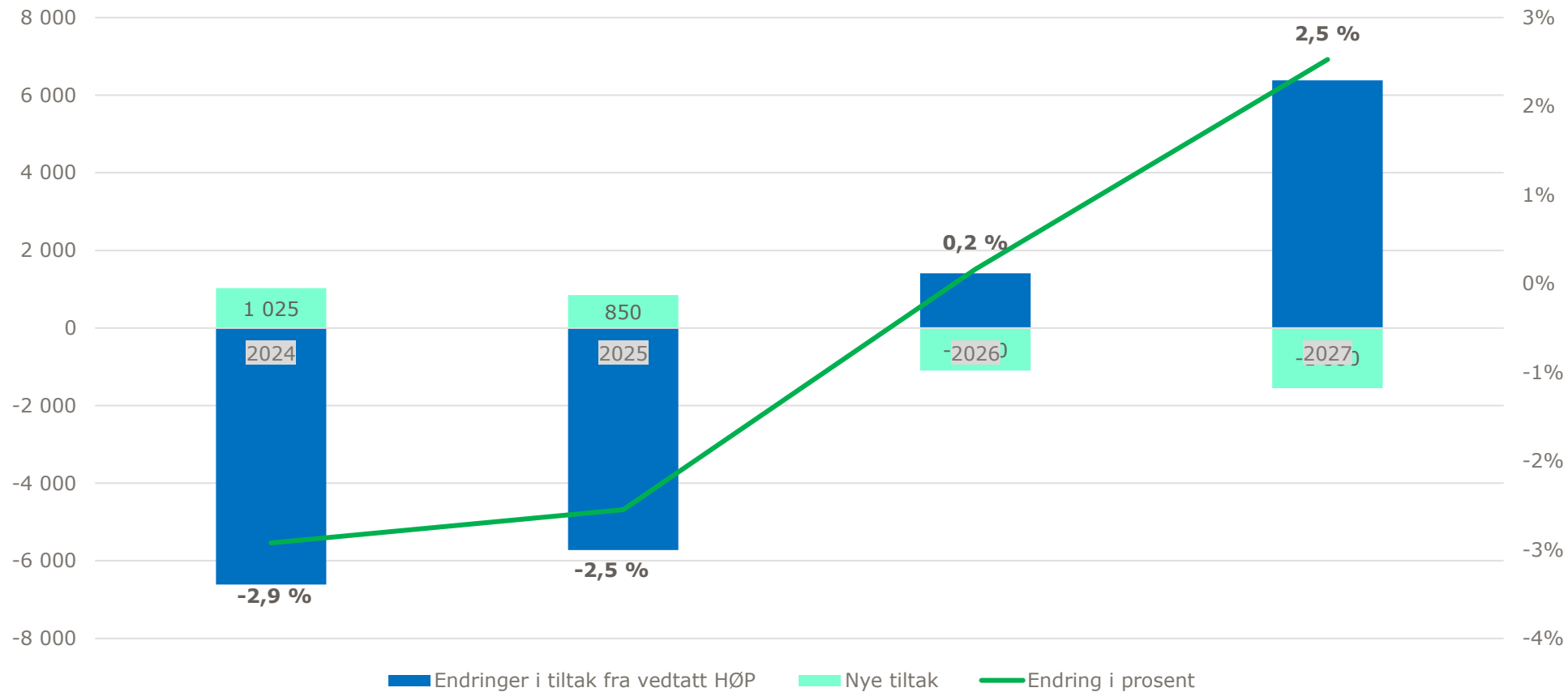

Prioriteringer og satsinger for samfunnsutvikling

- FDV kostnader – bygg og anlegg som tas i bruk
- nye årsverk oppussing av kommunale boliger
- økt vedlikeholdsbudsjett
- temaplan for klimatilpasning
- miljøtiltak iht. klima- og miljøplan
- reasfaltering kommunale veier

Endringer i driftsramme for samfunnsutvikling

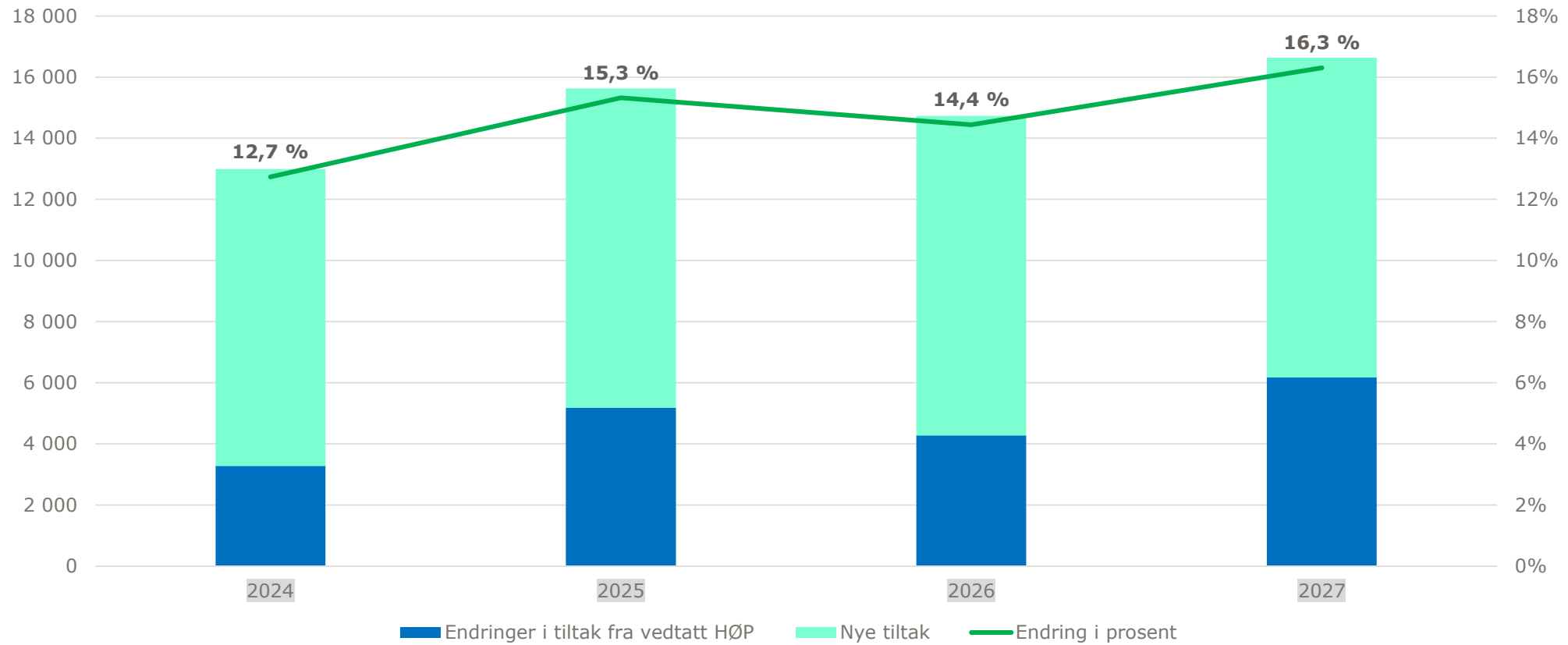

Prioriteringer og satsinger for sentrale staber

- omstillingsressurs Sola 2040
- flere nye lærlinger
- økte priser på lisenser
- økte kostnader i bredbånd
- sikkerhetstiltak
- ny stilling på IT
- ny stilling på anskaffelse

Endringer i driftsramme i KD med sentrale staber

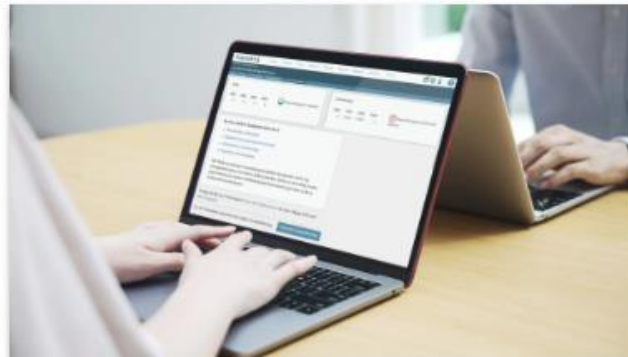
**Takk for
oppmerksomheten!**

**Sola
kommune**

Nettbasert verktøy for å lage og samarbeide om budsjettforslag

Med Framsikts Politikermodul kan dere:

Utarbeide alternative budsjettforslag

Foreslå verbalvedtak

Stille politiske spørsmål og få svar

Handlings- og økonomiplan

Handlings- og økonomiplanen omfatter hele kommunens virksomhet, og gir en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden.

Det første året i handlings- og økonomiplanen legger rammene for årsbudsjett, mens de resterende årene gir planleggingsrammer for senere budsjettår.

Handlings- og økonomiplan 2024-2027 blir publisert 26. oktober 2023 omtrent klokken 16.00.

Kommunedirektørens budsjettforslag

- Kommunedirektørens forslag (framsikt.net)
- PDF-versjon av kommunedirektørens forslag
- Kommunedirektørens presentasjon
- Se kommunedirektørens presentasjon på kommune-TV

Politikerverktøy

- Budsjetteringsverktøy for politikerne
- Simulering av gjeldsgrad
- Les svar på alle stilte spørsmål

Du finner politikerverktøy på kommunens nettside !

<https://www.sola.kommune.no/planer-og-rapporter>

Der kan du:

- lage budsjettforslag
- simulere gjeldsgrad
- stille spørsmål og lese svar
(spørsmål kan stilles til 16. november)